

[Statsministeren]

sag om at finde den duelige balance fra kvartal til kvartal: at vi på den ene side gerne vil have, at opsvinget bider sig fast og breder sig af hensyn til produktion, beskæftigelse og velstand, men at der på den anden side er en grænse for, hvor stort et indenlandsk forbrug vi kan tåle af hensyn til betalingsbalancen.

Derfor spørger hr. Svend Auken med stor berettigelse: agter regeringen at foretage sig noget, hvis betalingsbalanceunderskuddet skulle blive højere end de anslåede 15 mia kr.? Det synes jeg er et rimeligt spørgsmål at stille, og jeg tror også, det er nyttigt, at vi fra regeringshold i dag giver et svar.

Vi tror – ikke blot håber – at det, når året er forløbet, vil vise sig, at prognosen slog til, at betalingsbalanceunderskuddet blev i størrelsen ca. 15 mia kr. Men der er selvfølgelig ikke nogen garanti. Og det hænger sammen med, at vi fører en politik, hvori mange elementer og hensyn indgår. Vi har fra starten sat os nogle vigtige mål for dansk økonomi: ligevægt i betalingsbalancen over for udlandet i 1988, balance i statsfinanserne i 1990, hurtigt indhug i inflationen, størst mulig fremgang i produktion og beskæftigelse i den private sektor osv., og vi lagde en politik frem, som skulle nærme os disse mål. Det var en politik, der var stærkt produktions- og beskæftigelsesorienteret. Vi har altså den kurs, at vi, så vidt det kan undgås, helst ikke skal satse på højere skatter og afgifter, for vi synes, at de i sig selv er høje nok, og vi skal ikke kvæle den private sektors aktivitet, tværtimod.

Men den politik, som vi således har ført gennem de tre år, kan ikke og tilsigter heller ikke at give nemme og meget hurtige virkninger på betalingsbalancen, for udbygningen af konkurrenceerhvervene kræver nemlig importtunge investeringer – dem skal vi først igennem – men til gengæld tror vi så, at vi kan få resultater, der er bæredygtige på længere sigt. Endvidere har vi haft den skæve udvikling i dollarkursen og i den internationale rente i 1984, og det har skærpet vores betalingsbalanceproblem. Det måtte vi jo tage til efterretning som en kendsgerning. Det var og er en krævende opgave, vi har sat os, og for at opfylde de langsigtede mål skal danske virksomheders omkostningsudvikling være adskillige procent gunstigere end vore konkurrenters. Det er muligt, at der er nogle

andre lande, der kan få orden i deres økonomi ved blot at fastholde deres nuværende omkostningsniveau og konkurrenceevne. Det er vel især de lande, som ikke har et klassisk, langvarigt betalingsbalanceproblem, men det tør siges, at det har vi, og det har vi haft igennem mere end et årti.

Derfor må man uden forbehold sige, at det for Danmarks vedkommende – de andre må gøre, hvad de vil, det skal vi ikke blande os i – er en forudsætning for at komme til vejs ende og få gennemført en brugbar balance i samfundshusholdningen, at vor omkostningsudvikling ligger adskillige procent under vore konkurrenters, og så skal vi gøre fremskridt i teknologisk nytænkning og meget andet godt, som mindst er på højde med vore konkurrenters.

Da vi lagde vore måltal frem oprindeligt og året efter og året efter, fik vi jo også megen skepsis at høre fra vore kritikere, men jeg må da minde om, at vi har nået en række af målene: halveringen i pris- og lønstigningerne, det store fald i renten, den massive opgang i virksomhedernes investeringer og opgangen i beskæftigelsen er dog resultater, som viser, at vi i hvert fald har nået mange af målene.

Så er altså opgaven for de næste par år at komme videre, og vi regner i vore økonomiske vurderinger – og de ligger på linje med OECDs og andre internationale organisationers – med en for os lidt gunstigere udvikling både i dollarkurs og i renteniveau, og det mener vi vil føre til, at vi kan få en yderligere sænkning af renten, og det mener vi vil gavne betalingsbalancen.

Men nu kommer jeg til et par sætninger, som jeg synes hr. Svend Aukens spørgsmål har krav på som svar. Hvis disse gunstigere udviklingstræk måtte udeblive – men det er det for tidligt at udtale sig om – vil det ikke betyde, at vi som regering vil være indstillet på at slække på de langfristede mål, vi har sat os. Det ville tværtimod betyde, at vi ville skærpe kravene til vor egen økonomiske politik. Det har vi sagt før, og vi siger det nu. Jeg understreger også, at den aktuelle situation ikke peger på, at det vil være rigtigt at ændre signalerne i den økonomiske politik; jeg siger det blot for en sikkerheds skyld. Den vurdering, vi anlægger, mener jeg også støttes af langt de fleste uvildige iagttagere både herhjemme og i udlandet.